

Poděkování

Ze všeho nejdříve chci poděkovat domorodým lidem Amazonie a *caboclům*, kteří mne často doprovázeli a pomáhali mi v noci i ve dne až „do úmoru” na mých badatelských výpravách, a v neposlední řadě pak moje poděkování patří také Manuelu Torresovi – „nejstaršímu” chytači terčovců.

Dále bych také rád poděkoval nedávno zesnulému průkopníkovi vývozu terčovců Hansu Willimu Schwartzovi ze společnosti Aquario Rio Negro, jeho rodině i současnému majiteli jeho obchodní společnosti Asheru Benzakenovi, za kterého se tato společnost ohromně rozrostla a změnila své jméno na Turkys Aquario. Asher a jeho rodina se o mne vždy a v každém ohledu vřele starali. Stejně jako Willy mi nabízeli jídlo a ubytování během mých každoročních návštěv (často i několikrát do roka), zajišťovali pro mne *lanchy*, *cabocly* a chytače ryb (*disqueiros*), pomáhali mi s pronájmem vodního letadla a dalších malých letadel a vrtulníků, a poskytli mi své vlastní rybochovné zařízení.

Děkuji také zaměstnancům Brazílských aerolinií VARIG S.A. z Milána za jejich pomoc ohledně letů do Brazílie a letů po Brazílii. Nikdo jiný nezná krajinu tak dobře, jako právě zaměstnanci společnosti VARIG.

Děkuji také Hansu Petersmannovi a jeho ženě, kteří se se mnou podělili o své zkušenosti s terčovci, které jsem nachytl, a nafotili užasně fotografie svých ryb, svého akvária s terčovci a nádherných orchidejí, a to není zdaleka všechno.

Mé nejsrdčnější díky patří také společnosti Aquarium Dietzenbach se svým nadšeným majitelem Herbertem Niglem, který věnoval mnoho času a neméně tolik úsilí při poskytování přístřeší a péče o spousty ryb, které jsem nachytl (potom co jsem zavřel společnost Aquarium Rio) a také děkuji společnosti Valverde Aquarium a Paolaovi Pieruccimu, který se také dlouhou dobu staral o mé terčovce.

Děkuji všem svým kolegům ze společnosti Aquarium Rio (v Riu de Janeiru a ve Frankfurtu), kteří se během více než 30 let neúnavně starali a pečovali o ryby, které jsem nachytl. Je jich však příliš mnoho na to, abych je zde jmenovitě zmínil všechny, za všechny děkuji Mohamedu Elkadirovi, který se staral nejen o mé terčovce, ale také se mnou vyrazil za jejich odchyt, stejně jako jeho bratr Hamed Elkadir. Oba dva mi pomáhali ve společnosti Aquarium Rio více než dvě desetiletí, přičemž často pracovali ve dne i v noci, sedm dní v týdnu. A poděkování si také zaslouží má drahá Johanna, má dlouholetá tajemnice v Německu.

Přirozeně, že bych také rád poděkoval všem chovatelům terčovců, kteří mi poskytli informace a v některých případech ode mne také získali ryby, jako např. Willy Brockscothen, Willi Mikschofsky, Manfred Göbel, Peter Thode, Günter Weissflog a Kitti Pananhitu, abych zmínil alespoň některé; je jich zkrátka příliš mnoho na to, abych je zde všechny vyjmenoval. Během uplynulých 40 let jsem jich navštívil stovky a s mnoha z nich jsem až dodnes zůstal ve spojení...

Dějuji společnosti T.F.H. Publications, Inc. a Glenu Axelrodovi za pořízení starších fotografií dostupných z jejich amerického časopisu. Také bych rád posmrtně poděkoval Hansu J. Maylandovi za jeho spolupráci na textu a fotografiích a také za to, že byl během našich společných cest milým a tolerantním společníkem. To samé platí také o mých dalších společnících, kterých však bylo příliš mnoho na to, abych je zde všechny vyjmenoval. Nicméně bych zde zvláště rád zmínil dámy, které mne doprovázely – Petra Brönnner, Christina Taras, Monique Nicolai, Paola Pierucci a má partnerka Nataša Khardina, které do jediné skutečně vždy „stály při svém muži” a následovaly mne „v dobrém i ve zlém”. Stály při mně mnohem víc než by se dalo říci o některých mužích! Poděkování si také zaslouží Axel Mewes, nejlepší kameraman, jakého znám, který pro mne natočil skvělé filmy o terčovcích a také při naší poslední expedici přišel o veškeré filmové vybavení (viz kapitola 1: *Objevy ve 20. století*).

Rád bych rovněž ze srdce poděkoval ředitelům různých muzeí, která mi bez váhání poskytla studijní materiály, fotografie, další nezbytné informace, případně kopie; jmenovitě to jsou: Christian Meunier, Jeff Williams, Heraldo Britski, Sven Kullander, Ernst Mikschi a Marc Sabaj, a zaměstnanci Harvardské Univerzity, Přírodovědného muzea (Londýn), Claude Weber a Sonia Fisch – Müllerová z Genebry, a mnoho dalších.

Rád bych se také slůvkem zmínil a posmrtně poděkoval všem osobnostem, které jsou dnes však téměř zapomenuty, přestože jsme jim za mnohé vděční, které svou prací přispěly nejen k celosvětovému rozšíření povědomí o terčovcích, ale také k tomu, že se akvaristika jako taková s jejich pomocí (ohledně ošetřování a údržby akvária, péče o ryby a rostliny v něm) stala báječným koníčkem rozšířeným po celém světě.

Jedním z prvních, kterým bych chtěl poděkovat, je můj dědeček Adolf Kiel. Před více než 100 lety byl jedním z průkopníků moderní akvaristiky, který uvedl v život vodní zahradu pl-

nou vodních rostlin. Dále můj dík patří Walteru Griemovi a Karlu Griemovi, průkopníkům odchytu a dovozu ryb především z „Nového Světa”, Fredu Cochovi, který více než 50 let celosvětově popularizoval akvaristiku, ať přímo nebo nepřímo, a můj dík si také zaslouží Teo Way Yong, který v roce 1920 jako první poslal ryby ze společnosti Singapore aquarium do Evropy a do Ameriky, a jehož následovníci jsou i dnes aktivně činní. A přirozeně poděkování také patří mojí matce Amandě Floře Hildě Bleherové, která se rovněž řadí mezi ty, kteří se významně zasloužili o akvaristiku, takže může být taková jaká je dnes. Nikdy však za to nebyli odměněni uznáním, které jim bezpochyby právem náleží. Podobně jako Raffael Wandurraga (domorodec, který začal chytat ryby ihned po druhé světové válce), jenž 30 let chytal ty nejkrásnější ryby Amazonie, a později také první terčovce zelené pro Freda Cocha. A mé poděkování samozřejmě patří také Old Cesarovi. Jsem velice šťasten, že jsem měl v životě příležitost poznat a cítit tyto skutečně mimořádné lidi. To mi nikdo nemůže vzít. Jejich druh již dávno vymřel, ale zůstávají naprosto nenahraditelní. Já jim zde však děkuji za oběti, které museli postoupit, aby přinesli prospěch pro svět akvaristiky, a zároveň doufám, že nikdy nebudou zapomenuti, alespoň dokud zde budou lidé, kteří si na ně vzpomenu...

Také bych zde rád uvedl mé nejdražší a nejbližší přátele, kteří neustále podporovali mou práci dobrými radami a kteří mi často pomohli překonat neúspěšnou expedici nebo onemocnění malárií. Jsou to: Peter Frech z Memmingenu, Německo, který je mi nejen velice drahým přítelem, ale který je rovněž jedním z nejlepších chovatelů (a chytačů), které znám; Jacques Géry ze Sarlatu, z Francie, který je podle mne jedním z nejlepších ichtyologů a bezpochyby je rovněž největším odborníkem na tetrovité ryby všech dob – děkuji ti Jacquesi za tvou trpělivost se mnou, vytrvalost a tvé vědomosti; Peter a Lore Frechovi, kterým také patří můj dík, za více než desetiletou neúnavnou pomoc při zajišťování ubytování pro mne, mé společníky a mé ryby. Nesmím rovněž zapomenout na člověka, který si zaslouží zvláštní poděkování – je to živá „rybí” legenda Ameriky – Ross Socolof. Ross a já jsme spolu byli svázáni skutečným přátelstvím po více než 40 let. Společně s ním jsem na Floridě v roce 1963 uskutečnil svůj první komerční odchov a mnohému jsem se od něho naučil. Ross se mnou sdílel své zkušenosti s terčovci a předal mi také nahrávky, které pořídil s Fredem Cochem. Díky „táto” Rossi.

Také bych zde rád poděkoval několika přátelům a známým, kteří mne všemožnými způsoby neustále podporovali. Jsou to: Adolf Schwartz, syn Willyho Schwartze, kterého jsem „vytáhl”, když mu bylo 10 let, na mistrovství světa ve fotbale a na ry-

baření v Mexiku, který mi právě nedávno půjčil auto, které jsem na mé poslední expedici (prosinec 2005) úplně „oddělal”. Chtěl bych také poděkovat Axelu Meyerovi, z mého pohledu je to jeden z největších molekulárních biologů, a můj dík patří rovněž jeho kolegům Walteru Salzburgerovi a Kai Nikolas Stöltingovi, za jejich usilovnou vědeckou práci na analýze DNA terčovců. S Axelem jsme se poprvé potkali asi před 20 lety, když jsme oba byli pozváni, abychom přednášeli v New Yorku o cichlidách. A neúnavnému Rolfu Geislerovi, bezpochyby jedinému limnologovi, který strávil celé své dětství a dospívání mezi akvarijními rybami, zvláště těmi velice malými, děkuji slovy: „*Muito obrigado meu amigo por sua ajuda*”.

Dále pak můj dík patří zaměstnancům INPA v Manausu, jmenovitě to je Efreim Ferreira a Geraldo Mendes dos Santos, stejně jako prezidentovi a zaměstnancům IBAMA v Manausu, za poskytnutí povolení k odchytu ryb.

A v neposlední řadě bych také rád poděkoval mým přátelům a kolegům, kteří téměř tři roky pilně pracovali na překladu a úpravě této knihy. Jsou to především John Williams, prvotřídní editor, který už mnoho let pro mou společnost Aquapress Publishers opravuje Oxfordskou angličtinu a kromě toho mi také pomáhal a radil (někdy i na velké vzdálenosti...); dále pak je to Marcel Dielen, nejlepší chovatel duhovek v Evropě, jakož i odborník na slovo vzatý na ryby a přírodovědu – „*Merci*” Marcel za tvoji trpělivost s jakou jsi se zhostil překladu do francouzštiny, děkuji ti za tvou pohostinnost a přeji vše nejlepší tvé pohádkové zahradě a tvým fantastickým „duhovkovým” akváriím. Také bych rád poděkoval Igoru Šeremetěvovi z Ukrajiny, jednomu z neplodnějších autorů knih o akvaristice v ruštině, za jeho vytrvalost s jakou se ujal překladu „*caboclo*” textů do azbuky – „*spasibo*” Igor. Jsem také zavázán Španělům Fernandovi a Robertovi, za jejich skvěle zorganizovaný „Discusland” – „*muchas gracias*”. A zavázán jsem také drahé Raffaelle Raganelle za vynikající překlad do italštiny – „*grazie*”. Tomu se vyrovná jen Marcel Notare a jeho kolega Ótavio z Brazílie, který věnoval spoustu úsilí tomu, aby tato kniha vyšla v portugalštině – „*obrigado*” Marcel. A děkuji také Milanu Hůlovi, který pilně pracoval na českém překladu.

A konečně mé nejhlubší „díky” patří dvěma ženám v mém životě, jsou to: Rossella Bulla, která celých 8 let svědomitě a pilně pracovala na svém počítači na úpravě obsahu této knihy, a bez které by tato kniha nikdy nebyla dokončena – „*Grazie Rossella, sei un angelo*”. A také Nataša. Ať to byly závěrečné opravy v ruštině nebo rady k němčině, pracovala stále dnem i nocí nad nekonečnými kresbami nebo „scany” a nad sestavováním seznamu fotografií, udělala vše, co bylo potřeba a neuvěřitelně mi tak pomohla – „*Spasibo* Nataša”.